



25. juni 2013

UKA 2013/60

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu matumuuna apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissaq saqqummiupparput:

Apeqquteqaat aallaavigalugu saammaasseqatigiinneq, kinaassuseq, oqaatsit, inuit pisinnaatitaaffii qanorlu iliuseqarluni inuiaqatigiittut akuunerulersitsisutut inissittut qulakkeerinninnissaq, sumit kingoqqisuuneq, oqaaserisat kulturikkullu tunuliaqutaq apeqqutaatinngikkaluarlugu inuit pisinnaatitaaffii inuiaqatigiinni inooqatigiilluni pingaartitsineq pillugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortat Juliane Henningsen aamma Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Qinequsaarnermi ukiup affaani siullermi ingerlanneqartumi oqaatsit, kinaassuseq, inuiaqatigiilluni salliusariaqarnermik pingaartitsineq kulturikkullu ataasiorusussuseq saqqummiunneqaqattaarput tassaassasut qinersisartut aalajangiiffigisassaattut.

Oqallinnerit ilaatigut immikkoortitsinertalimmik inuiaqatigiilluni salliusariaqarnermik pingaartitsinermut killittarput, apeqquserneqaqqilluni kalaallisut oqaaseqartuunngitsut innuttaaqataasut tamat oqartussaaqataanerannut peqataatinneqarsinnaanersut inatsisartut oqaluttarfiannit.

Oqallinneq tikilluaqqusaavoq, oqallinnerli sequtseriffiusutut inuiaqatigiinnillu avissartuuffiulersitsileraangat, soorlu akuttanik danskisullu oqaluttunik aqqusinermi akerartuinikkut, taava killissaq soorlu aamma inuit pisinnaatitaaffii tatineqalersarput.

Inuit Ataqatigiinniit naqissusissavarput, oqaatsivut kulturepullu pingaarteqigatsigit. Isumarpullu naapertorlugu inuiaqatigiit nukittulluinnarfeqarput oqaatsitta massaklutut atugaalluinnarneratigut ersersinneqartumik. Innuttaaqataasut amerlanersaat oqaatsivut ulluinnarsiutigaat tamatta maligassilluta.

Isumaqatigilluinnarparput, kalaallisut oqaatsivut ulluinnarmi inuunermi pisortanilu atugaanerusariaqarmata. Isumaqarpugullu oqaatsivut ineriartortinneqartuartariaqartut oqaatsitsinnillu pisariaqartitsisunut oqallorinnerorusuttunullu ilinniartitsinerit pimorunneqarnerullutik ingerlanneqartariaqarmata.

Una apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinneq imaanngilaq oqaatsivut pillugit oqallin-nermik ingerlatsiniarnek, kisiannili innuttaaqataasutut tamatta pisinnaatitaafitsinnik, tamatta Kalaallit Nunaanni innuttaaqataasutut, oqaatsinik sunilluunniit atuisuugaluarutta, inuiaqatigiinnit sunilluunniit kingoqqisuugaluarutta kulturimilluunniit suugaluarnersumik

tuniliaqutaqaralarutta oqallinnermik ingerlatitsiniarneq.

Aqqusinikkut pisuttuarutta ersertarpoq nunatsinni innuttaasut nunarsuarmi tamarmeersunit innuttaqartoq. Innuttaasut amerlaqisut kalaallinit kingoqqisuunngillat, aamma taakkununga inissaqartariaqarpoq.

Inuiaqatigiit nutaatut ingerlaaseqartut ilisarnaateqarput inuiaqatigiinnik amerlasuunik tunuliaquteqartunik innuttaqartarmata, taamaattumillu kikkunnut tamanut akuersaarsinnaassuseqarnermik periarfissiisariaqarluni. Kalaallit Nunaanni nutaajusutut ingerlasumi soorunami oqaatsivut kulturerpullu illersussavagut, kisiannili tamanna pissanngilaq innuttaaqatitta ilaannik ajattuinnikkut.

Kulturitsinnut ilaavoq assigiinngiaassuseq. Kinaasutsitsinnut ilaavoq, nunasiaataanikuugatta. Taamaattumik qularisariaqanngilaq, kalaallit innuttaasut tamarmik nunasiaataasimanerup oqaluttuassartaanik tamarmik sunnerneqarmata. Imaanngitsoq kalaallisut oqaasillit kisimik.

Oqallinnermi uani ersarissarusupparput avissaartuukkiartorerup inuttut pisinnaatitaaffinnik tatisimaneramik, ingammillu ajornartorsiutaasoq kinguaassatsinnut kingornutsikkusunnngisarput, soorlu qinngasaarinikkut, oqaatsit, ammip qalipaataa kulturikkullu assigiinngissutsit tunngavigalugit pisut, meeqqatta akornanni pisutut.

Inuit Ataqatigiit akornanni pingaartipparput Kalaallit Nunaat inuiaqatigiittut nutaajusutut ingerlanneqartutut innuttaasuminut akisussaaffeqarluni, innuttaasut pisinnaatitaaffinik akuersaartuunissaa, pisussaaffilerlunilu taakku pisinnaatitaaffiit illersornissaannik. Tassa naalagaaffiusup akisussaaffia. Isumaqarpuguttaaq inuit pisinnaatitaaffii nuunatta ineriartorerani qitiusutut aallaaviusariaqarmata. Pisinnaatitaaffivut qaffassarniassanngilagut allat pisinnaatitaaffinik piianikkut. Allatut oqaatigalugu, inuiaqatigiinngussanngilagut ikinnerussuteqartunik naqisimannittut.

Inuit Ataqatigiinnut pingaaruteqarpoq inuiaqatigiinni kikkunut tamanut akuersaarnissarput, inuiattut nukittuutut kulturimik nukittuumik pigisaqarnitsigut aamma oqaatsit kulturillu allat akuersaarneqarsinnaanerannik inissaqartitsigut, tatinagit.